

10 PRINCIPII PENTRU A FACE SISTEMUL DE INVATAMANT MAI EFICACE

Conf. univ. dr.
Cristina Georgiana SAFTA

10 PRINCIPII PENTRU A FACE SISTEMUL DE INVATAMANT MAI EFICACE

Ph. Perrenoud aprecia ca, pentru a crește încet, dar sigur, eficiența sistemului educațional trebuie:

- 1. Politici educaționale mai durabile, sistemice și negociate.**
- 2. Instituții care au mijloacele lor de autonomie și care sunt conștiente de modul în care o utilizează.**
- 3. Profesioniști competenți, independenți și reflexivi, angajați într-un proces de îmbunătățire continuă a practicilor și dispozitivelor.**
- 4. Personalul de conducere realizează mai degrabă un leadership profesional, decât un control birocratic.**
- 5. Curriculum flexibil, actualizat, cu obiective de învățare explicite și rezonabile.**

10 PRINCIPII PENTRU A FACE SISTEMUL DE INVATAMANT MAI EFICACE

6. O didactica constructivistă și dispozitive pedagogice care creează situații de învățare fertile.

7. O organizare a activității școlare care generează condiții propice pentru instruirea diferențiată.

8. O împărțire echitabilă și negociată a activității educaționale între părinți și școală.

9. Profesii bazate pe cunoștințe susținute de științele sociale și umaniste.

10. O cultură a evaluării mai inteligentă.

!!! Dar, înainte de toate este important să aderăm la principiul educabilității tuturor și să credem că sistemul educațional poate deveni mai eficient.

O CULTURA A EVALUARII MAI INTELIGENTĂ (1)

- ▶ Ideea că școala poate fi întrebată cu privire la eficacitatea ei este amplu combatută de unii profesori (ce susțin că eficiența este o valoare economică)
- ▶ Se tem că eficacitatea inegală a cadrelor didactice, odată dezvăluită, va fi utilizată pentru a justifica sancțiunile sau discriminarea, în ceea ce privește venitul sau cariera.
- ▶ Ei denunță absurditatea unei obligații de atingere a unor rezultate și absența luării în considerare a mării diversități a contextelor de muncă și a publicului educat.
- ▶ Sunt ironici în ceea ce privește caracterul rudimentar sau înșelător al indicatorilor utilizați, al anchetelor internaționale și al listelor publicate în presă. Această reticență, din păcate, amalgamează critici bine întemeiate, dar și o respingere totală a oricărei evaluări a predării.

O CULTURA A EVALUARII MAI INTELIGENTĂ (2)

- ▶ Preocuparea pentru eficiență, atunci când devine obsesivă și brutală, distruge rezistența personalului didactic și conduce la cele mai inovatoare strategii de apărare a celor mai conservatori.
- ▶ Fără ezitare, se poate argumenta că, dacă nu devine mai nuanțată, cultura evaluării va încetini procesul de profesionalizare și va descalifica științele sociale în ochii profesorilor, reducându-le statutul de ajutor metodologic pentru operațiuni eminamente politice.
- ▶ Profesorii și asociațiile lor resping orice evaluare a școlii și caută o alianță a partidelor de stânga pentru a denunța intervenția economiei și a forțelor neoliberale asupra educației. Confruntată cu această rezistență, cultura evaluării impune, realizarea cu din ce în ce mai multă grijă, a unor informări, expertize, audituri, controale.

O CULTURA A EVALUARII MAI INTELIGENTĂ (3)

- ▶ Raportul de forte actual este favorabil celor care doresc să evalueze tot timpul, "obiectiv" sau "științific", să ceară reglementări. În cele mai brutale contexte, putem vedea autoritățile locale închizând școlile lipsite de performanțe fără niciun fel de apel sau înlocuind masiv personalul lor didactic. În sistemele mai civilizate, presiunea anchetelor și indicatorilor crește, datele sunt publicate, presa le folosește și acuză miniștrii, profesorii, cercetătorii.
- ▶ Contextul economic și politic favorizează o cultură a evaluării care nu provine de la toți actorii, ci este impusă de o parte a clasei politice și a cercurilor economice.
- ▶ Gafelor politice și, uneori, metodologice, li se adaugă o suspiciune cu privire la intențiile celor care au nevoie de statistici pentru a privatiza școala sau pentru a justifica noi restricții bugetare.

O CULTURA A EVALUARII MAI INTELIGENTĂ (4)

- ▶ Spre deosebire de ceea ce își imaginează tehnocrații, cultura evaluării, așa cum este astăzi promovată, poate produce mai multă opacitate și mai puțină reglementare, lipsă de inteligență, lipsă de respect pentru complexitate și diversitate, fascinație pentru instrumente.
- ▶ Este timpul să înțelegem că luciditatea/responsabilitatea trebuie să fie un bun colectiv și că, dacă evaluarea este o armă în mâinile câtorva, ea va provoca contrariul a ceea ce pretinde că dorește.